

ENERGI

Vindkraftkommunene fortjener bedre

Det er bred politisk enighet om at verkskommuner for vindkraft må kompenses bedre. Lokalsamfunn som avstår areal og påvirkes av kraftutbygging til storsamfunnets beste må få en større andel av verdiskapningen.

Dessverre kommer regjeringen Solbergs forslag til produksjonsavgift alvorlig til kort, og må erstattes av ordningene en samlet kommunenesektor og kraftbransje har bedt om.

Erfaringen fra vannkraftutbyggingen er klar: Forutsigbare og rettighetsbaserte kompensasjonsordninger er avgjørende for lokal forankring og folkelig oppslutning om utbyggingen av det som er blitt ryggraden i det norske kraftsystemet.

Framover må land vind bidra mer om vi skal sikre konkurransedyktige betingelser for vår kraftforedlende industri samtidig som samfunnet elektrifiseres i en helt nødvendig omstilling.

Vindkraftnæringen ønsker å være langsigts og velkomne gjester i kommune-Norge. Da må økt involvering sikres gjennom reformer av konsesjonssystemet, slik Stortinget har besluttet, næringen må tilnærme seg lokalsamfunn på en ydmyk og klok måte, men ikke minst må kommunene få forutsigbarhet om hvilken kompensasjon som blir dem til del.

Vi er glade for at vindkraftnæringen og kommunenesektoren

Må bidra mer: Framover må land vind bidra mer om vi skal sikre konkurransedyktige betingelser for vår kraftforedlende industri samtidig som samfunnet elektrifiseres i en helt nødvendig omstilling, skriver forfatteren av innlegget.

Foto: Mostphotos

organisasjoner i all hovedsak er enige om utforming av systemet: Storsamfunnet må gi tilbake til kommuner som avstår areal i form av en naturressursskatt utenom inntektsutjevningen, som altså uthinges mot selskapskatten.

Men også vindkraftaktørene må bidra gjennom en avgift som for forutsigbarhetens del må nedfelles i konsesjonsvilkårene med hjemmel i sektorlovgivningen (energiloven) ikke ulikt ordningene for vannkraft.

Dessverre valgte regjeringen Solberg å ikke lytte til gjentatte opprop fra kommunenesektoren og kraftnæringen, men foreslo etter en prosess der skattemottaker og skatteyter ikke ble tilstrekkelig

involvert en produksjonsavgift på ett øre, som skal kreves inn av staten for så å fordeles ut igjen.

Til tross for fagre ord om at hensikten er at det skal tilfalle kommunen med de faktiske inngrepene er både utbygger og verkskommune prisgitt årlige budsjettprosesser med salderinger mot andre gode formål, samt justeringer i forholdet til inntektsutjevningen. Det hjelper lite for lokal forankring om avgiften i fremtiden strøs tynt ut over alle kommuner uavhengig av om de har vindkraft eller ikke.

Vi frykter at en løsning som er dårlig for kommunene, dårlig for vindkraftnæringen og dårlig for kraftnæringen, men føres til vedtatt. Ikke fordi det ikke finnes gode alter-

native, men fordi det er del av en allerede travle budsjettøst og fordi kommunenes og næringens felles forslag til utfordrer noen skatteteoretiske dogmer i det sentrale finansbyråkrati.

Vi kan ha forståelse for at kommunenesektoren i denne situasjonen kanskje vil ta det sikre for det sikre, og heller akseptere Solbergregjeringens ukloke forslag. Vi vil likevel fortsette å kjempe for en bedre løsning.

Saken krever at gode krefter på Storting og regjering tar grep og får på plass en forpliktende prosess fram mot et stødig og langsigkt kompensasjonssystem.

Åslaug Haga

Administrerende direktør NORWEA

DYREVELFERD

Vi er mange som passer på i norsk landbruk

Sommartid og vintertid

Vi er komne til november, og har nett stilt klokka tilbake til vintertid. Eg håper det ikkje var siste gongen vi stilte klokka, men at vi kan gå tilbake til sommartid i mars 2022.

Dersom vi ikkje kan halde fram med å stille klokka til sommar- og vintertid, håper eg vi kan ha sommartid heile året. Mange tykkjer det er problematisk med klokkestilling vår og haust, for meg er siste dagen i mars den beste dagen i året. Då kan vi få lys og sol ein time lenger om ettermiddagen.

Slik vi har organisert samfunnet vårt no, har dei fleste «normalarbeidstid» med fritid om ettermiddagen og kvelden, og det er viktig for fysisk og psykisk helse å få lys og sol i den tida vi kan opphalde oss utandørs. Etter ein lang, mørk vinter har vi bruk for lyset i den tida vi har fri frå jobb.

For mange av oss som bur under høge fjell på Vestlandet, er det lite ettermiddags- og kveldssol sjølv midt på sommaren. Ein del av dei som jobbar til fire- femtida om ettermiddagen, får ikkje sol i fritida si i veka igjennom.

I ei stor undersøking frå England som vart presentert i NRK 10. oktober i år, har forskarar sett på dei helsemessige fordelane ved å bruke tid ute i naturleg lys. Risikoene for å utvikle depresjon minka, folk hadde betre humør, og brukte mindre antidepressiver. Resultata viste at det å vere ute i dagslys, når som helst mellom dagar, var oskum-